

Aan: Stuurgroep Operatie BRP
Van: Cor Franke (gedelegeerd opdrachtgever Operatie BRP)
Datum: 8 juni 2016
Onderwerp: Reactie op brief KPMG over vierde toets op broncode november 2015
Kopie aan: -

In de brief van 8 juni 2016 rapporteert KPMG over het vierde onderzoek dat hij heeft uitgevoerd naar de kwaliteitsborging in het programma BRP voor zover het de kwaliteit van de software betreft. In deze notitie geef ik mijn reactie op de conclusies en aanbevelingen van KPMG zoals die in deze rapportage zijn opgenomen.¹ Daarbij vermeld ik graag dat de samenwerking met KPMG uitstekend is verlopen. Het programma waardeert KPMG als een partner die meedenkt, maar wel vanuit een kritische invalshoek.

1. Algemeen beeld

Het algemene beeld van KPMG is als volgt:

- het programma heeft met betrekking tot codekwaliteit van de migratievoorzieningen wederom vooruitgang geboekt. De code voldoet inmiddels volledig aan de kwaliteitsdoelen;
- de "kwaliteitscijfers" van de BRP zelf zijn enigszins afgenomen. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de focus van het programma op de "refactoring" van de broncode: uit efficiëntie en financiële overweging is besloten in de afgelopen periode minder tijd te investeren in het verhogen van de codekwaliteit. In gesprek met KPMG hebben betrokkenen aangegeven dat de "refactoring" bij de volgende meting (in het najaar van 2016) zal hebben geleid tot een goede verbetering van de codekwaliteit;
- de testdekking van de BRP-code is afgenomen ten opzichte van het vorige onderzoek;
- de toename van het aantal regels code, voor met name het project BRP, leidt tot iets betere 'kwaliteitscijfers' ten opzichte van de vorige meting;
- de monitoring van de softwarekwaliteit binnen de teams functioneert en er wordt duidelijk op gestuurd dat er, met name ten opzichte van de gestelde kwaliteitsdoelen, geen nieuwe issues worden geïntroduceerd;
- in de afgelopen periode zijn de kwaliteitsmaatregelen voor de projecten BRP en Migratie gelijkgetrokken. Zo zijn de kwaliteitsdashboards voor beide projecten nu op een eenduidige manier ingericht en worden uitzonderingen op codeerregels, op een kleine uitzondering na, op een eenduidige manier aangeduid;
- rond de documentatie van de migratievoorzieningen zijn vorderingen gemaakt die in lijn zijn met de ontwikkeling van de software. De ontwikkeling van de documentatie van de BRP blijft achter bij de ontwikkeling.

KPMG geeft verder aan dat er, volgend uit de door de ontwikkelteams gekozen graduele verbeterstrategie, punten blijven waarop de softwarekwaliteit verder kan worden verbeterd. Details zijn ook dit keer met de ontwikkelteams gedeeld. KPMG adviseert op basis van de ingerichte kwaliteitsmaatregelen te blijven sturen op verbetering van de codekwaliteit en de documentatie.

Daarnaast doet KPMG een tweetal nieuwe aanbevelingen en herhaalt KPMG een drietal aanbevelingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken.

Ik stel in reactie op het algemene beeld vast dat de projectleider O&R, in overleg met mij, de keuze heeft gemaakt om de focus bij de ontwikkeling van de BRP te leggen op de "refactoring" en na afronding daarvan de door KPMG gesignaleerde "issues" (rond "kwaliteitscijfers" en testdekking) op te lossen. De refactoring betreft een aantal aanpassingen in het Java-model. Deze aanpassingen zullen ertoe leiden dat een aantal eerder door KPMG gedane bevindingen (zoals cyclische afhankelijkheden en code duplicatie) worden opgelost. Het is naar mijn mening niet zinvol om code die als gevolg van de "refactoring" zal verdwijnen nog op het gewenste kwaliteitsniveau te brengen. Navraag bij het betrokken team leert verder dat de inspanning voor het oplossen van de gesignaleerde "issues" zeer waarschijnlijk beperkt zal zijn. Datzelfde geldt voor de documentatie.

¹ KPMG benoemt in zijn rapportage ook de stand van zaken van in eerdere reviews door KPMG gedane aanbevelingen. De stuurgroep monitort de afhandeling van deze aanbevelingen via het register QA. Ik verwijs op dit punt naar het register.

Gezien het belang van een goede codekwaliteit ben ik voornemens KPMG te vragen om na afronding van de "refactoring" een nieuwe toets uit te voeren op de broncode. Zo krijgt de stuurgroep zo snel mogelijk antwoord op de vraag of de eerder door KPMG gedane bevindingen daadwerkelijk zijn verdwenen.

2. Aanbeveling 1: Blijf aandacht schenken aan de codekwaliteit tijdens het ontwikkelproces (niet achteraf) en breng dit op het gewenste niveau

Het uitgangspunt bij de ontwikkeling van de BRP en de migratievoorzieningen is dat ontwikkelaars geen nieuwe "issues" introduceren. Op dit uitgangspunt heeft de projectleider O&R in de afgelopen periode weloverwogen enkele uitzonderingen toegestaan in verband met de hiervoor genoemde "refactoring".

Verder heb ik in reactie op eerdere onderzoeken aangegeven dat het programma als doelstelling heeft om de kwaliteitsproblemen die van voor oktober 2013 dateren gefaseerd op te lossen, op een zodanige manier dat de problemen bij de oplevering van de BRP opgelost zijn. Deze doelstelling is nog steeds van kracht.

3. Aanbeveling 2: Gebruik tooling om gebruikte componenten te controleren op zwakheden en plan, bijvoorbeeld bij een nieuwe release, de mogelijke upgrades.

Het programma had het proces om bij iedere release te bezien of "upgrades" van componenten beschikbaar waren al ingericht. KPMG heeft het programma nu een "tool" geleverd dat hierbij ondersteuning levert. Dit "tool" is geïnstalleerd en werkt correct. Daarmee is de aanbeveling van KPMG geïmplementeerd door middel van een automatische procedure.

4. Aanbevelingen 3, 4 en 5 (uit voorgaande onderzoeken)

KPMG vraagt aandacht voor een drietal aanbevelingen uit eerdere onderzoeken:

- voer beheer uit op de omgeving voor kwaliteitsmonitoring door ongebruikte projecten te verwijderen, zodat de omgeving inzichtelijk en eenvoudig in gebruik blijft.

In reactie op deze aanbeveling heb ik eerder aangegeven dat het programma dit onderwerp inhoudelijk zou afstemmen tijdens de toets in mei 2016. Dat is gebeurd. Het programma zal nu op basis daarvan invulling aan deze aanbeveling geven.

- maak de ontbrekende documentatieonderdelen inzichtelijk en plan de invulling ervan. Besteed ook aandacht aan het vastleggen hoe ontwikkel- en testomgevingen ingericht dienen te worden voor het draaien van ontwikkelde tests.

In reactie op deze aanbeveling is eerder aangegeven dat deze activiteiten onderdeel uitmaken van de verschillende werkpakketten binnen de integrale planning. Door de "refactoring" is de uitvoering ervan vertraagd. Na afronding van de "refactoring" zal het programma deze activiteiten (opnieuw) oppakken.

- blijf werken aan het inzichtelijk maken van de uitzonderingen op de gestelde kwaliteitsdoelen. Werk hierbij aan een richtlijn voor het wel of niet mogen toepassen van deze uitzonderingen en het voorzien in rationale bij het toepassen van uitzonderingen. Doelstelling moet zijn om zo min mogelijk uitzonderingen in de broncode toe te staan.

Het programma heeft eerder aangegeven een notitie op te zullen stellen waarin de uitzonderingen zijn beschreven. Deze notitie zal voor de volgende toets door KPMG beschikbaar zijn.